

Onderwerp WKO Binnenstad & Europapark

Steller P. Corzaan

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 367 8746 Bijlage(n) - Ons kenmerk RO12.3337795
Datum 15 NOV 2012 Uw brief - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 20 juni 2012 heeft uw Raad de warmtevisie en strategie 'Groningen duurzaam warm' vastgesteld. Met deze brief brengen wij u op de hoogte van de laatste stand van zaken rondom twee van de projecten genoemd in de visie. De afgelopen tijd hebben wij gewerkt aan het initiëren, organiseren en voorbereiden van een collectief warmte koude opslag systeem (wko) rondom het Forum (collectief wko systeem binnenstad) en een collectief systeem nabij de Euroborg op het Europapark.

Wko Binnenstad & wko Europapark

Op zowel de locatie Binnenstad als de locatie Europapark was sprake van ontwikkeling van een eigen individueel wko systeem (Forum, nieuwbouw Alfa-college). Met dit individuele systeem zou beslag worden gelegd op ondergrond, waardoor toekomstige nieuwbouw in de nabije omgeving geen gebruik meer zou kunnen maken van deze duurzame manier van warmte en koude-voorziening. Door een wko collectief te maken, kan de ondergrond efficiënt gebruikt worden en kunnen alle toekomstige ontwikkelingen aangesloten worden (zoals nieuwbouw Oostwand). Een ander bijkomend voordeel is dat warmte en/of koude rechtstreeks uitgewisseld kunnen worden. Het overschot aan warmte in een kantoorgebouw kan zonder bodemopslag direct gebruikt worden voor het verwarmen van woningen. Met een collectief systeem kunnen ook kleinere initiatieven aangesloten worden die anders vanwege de kosten nooit gekozen zouden hebben voor een eigen wko-systeem.

Exploitatie

Een collectief wko-systeem betekent echter wel dat er een exploitant van het systeem moet komen. Deze zorgt voor een efficiënte werking van het systeem, is verantwoordelijk voor het voldoen aan de regels en beheeraspecten en verzorgt de

afrekening van warmte en koude met de individuele klanten. In de meeste gevallen is de exploitant ook degene die de investering voor zijn rekening neemt.

De vraag is of de gemeente de rol van exploitant zelf moet gaan invullen. Zowel voor het Forum (eigen gebouw) als het Europapark (eigen ontwikkeling) hebben wij er alle belang bij dat er een goed werkend systeem komt. Het systeem moet technisch goed functioneren, voor een aantrekkelijke prijs warmte en koude leveren en in ieder geval in de nabije toekomst geld gaan besparen. De terugverdientijd van een dergelijke installatie ligt normaal gesproken binnen de 10 jaar. De CO₂ afname ten opzichte van een conventionele gasgestookte installatie ligt tussen de 40 % (warmte) en 60 % (koude).

Het collectieve systeem in de binnenstad is vooral door archeologie, kabels en leidingen en de dichte bebouwing lastiger (lees duurder) te realiseren. Voor het Europapark is dit nog maar een eerste fase. In het begin zijn er nog te weinig klanten om meteen vanuit een marktpartij perspectief gezien rendabel te kunnen gaan draaien. Dit is een rol die een publieke partij (tijdelijk) moet invullen om een begin te maken. De berekeningen laten zien dat er een positief rendement is, maar dat dit niet interessant genoeg is voor niet-publieke partijen om mee te starten. Wanneer het collectief systeem gaat groeien (meer nieuwbouw, bestaande bouw op systeem) kan gekeken worden naar een geschikt moment en een geschikte manier om marktpartijen hierbij te betrekken.

Wko Europapark: gemeente neemt voortouw

De ontwikkeling van het wko-systeem binnen het Europapark staat onder grote tijdsdruk. De nieuwbouw van het Alfa-college is volgend jaar mei gereed. In augustus komen de leerlingen en wordt lesgegeven. Het Alfa-college is bereid om af te zien van een eigen wko-systeem, maar wil wel garanties dat het gebouw op tijd warmte en koude krijgt. Om dit mogelijk te maken zal de gemeente de regie en leiding moeten nemen. Dit betekent dat het haalbaarheidsonderzoek, de business case en de mogelijke tijdelijke maatregelen door de gemeente geïnitieerd worden. Binnen het programma *Groningen duurzaam warm* hebben wij hiervoor budget beschikbaar. Hierna kunnen wij alsnog de procedure opstarten met welke partijen wij het collectieve systeem concreet gaan maken.

Samenwerking Waterbedrijf & provincie

Voor de beide locaties werken wij bij de haalbaarheidsstudie en de business case samen met het Waterbedrijf Groningen. Allereerst omdat het Waterbedrijf veel kennis heeft van het "rondpompen van water". Daarnaast is het Waterbedrijf een mede publieke partij (15 % van de aandelen zijn van de gemeente). Het Waterbedrijf vindt het maatschappelijk rendement minstens zo belangrijk als het economisch rendement. Tenslotte heeft het Waterbedrijf energie voorziening (warmte, koude) onderdeel gemaakt van hun dienstenpakket. In principe kan het Waterbedrijf het gehele traject van aanleg tot en met exploitatie en versturen van rekeningen verzorgen. Zowel voor

het collectieve systeem binnenstad als voor het Europapark wil het Waterbedrijf mee participeren (minimaal 50%).

Wat betreft het wko-systeem binnenstad wordt de provincie Groningen een grote afnemer van warmte. Binnen de provincie wordt op dit moment onderzocht om naast afnemer ook mede- financier en deelnemer te worden. Hierbij denken wij aan de volgende onderverdeling: gemeente en provincie elk 25 % en het waterbedrijf 50 % van de investering. Op welke manier wij dit gaan organiseren gaan we verder (juridisch) onderzoeken.

Investering

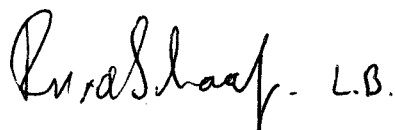
Op korte termijn hebben wij de business cases (met risico- analyse) van zowel het collectieve systeem binnenstad als Europapark (fase 1) gereed. Deze heeft het Waterbedrijf samen met ons gemaakt. Op basis van de uitkomsten zullen wij een advies uitbrengen voor het wel of niet aanleggen van deze systemen. Voor het binnenstad systeem hebben wij de aanleg al (separaat) laten meenemen in de aanbesteding van het Forum. Hiervoor is geen aanbesteding meer noodzakelijk. Voor het Europapark zal dit nog wel moeten gebeuren. Wij weten dat met een traditionele aanbesteding het veel tijd gaat kosten en dat wij hier niet het maximale uit gaan halen. De eerste contouren van de business case van het collectieve systeem van de binnenstad laat een investering van ca. € 3 miljoen zien. Voor het systeem op het Europapark in deze eerste fase gaat het om ca. € 2 miljoen aan aanlegkosten. Wanneer we de eerder genoemde verdeelsleutel blijven volgen dan komt de totale bijdrage van de gemeente op ongeveer € 1.750.000,-. Dit bedrag zal de gemeente beschikbaar moeten stellen om de beide collectieve wko-systemen van de grond te krijgen. Over financiering wordt nog gesproken.

Voor het eind van 2012 zullen wij u op basis van de business cases een voorstel doen. Dan kunnen wij u ook een beeld schetsen hoe de organisatie eruit zal gaan zien en op welke manier deze projecten vanuit de gemeente gefinancierd kunnen worden. Genoemde projecten laten zien dat wij voorop lopen en de regierol nemen, zoals uiteengezet in de warmtevisie "Groningen duurzaam warm".

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

L.B.

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

